

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Sžo/37/2013                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1011200684                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 11.06.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ida Hanzelová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:1011200684.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: A. G., S., zast.: A.K. Bečková a partneri s.r.o., so sídlom Dunajská 14/7495, 811 08 Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, v konaní o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/69/2011-46 z 15.3.2013, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/69/2011-46 zo dňa 15.3.2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené podľa § 250j ods. 2 písm. a) a e) O.s.p. rozhodnutie žalovanej (ako celok pozostávajúci z prvostupňového rozhodnutia SP - pobočka Bratislava o predpísaní poistného v celkovej sume 1847,77 Eur za obdobie januára 1995 - jún 1996 a druhostupňového rozhodnutia o jeho potvrdení) a vec bola vrátená žalovanej na ďalšie konanie. Krajský súd na základe zisteného skutkového stavu, ktorý medzi účastníkmi nie je sporný dospel k záveru, že žalobca bol evidovaný ako SZČO v spornom období, a to v období január až marec 1995, ktorého sa námietky žalobcu týkajú. S poukazom na citáciu právnych predpisov uvedených na str. 5 - 6 rozsudku krajského súdu, osobitne § 18 ods. 2 Správneho poriadku, prvostupňový súd ustálil, že rozhodnutie č. 700-0340026105-GC04/2005 zo dňa 31.1.2005, ktorým bolo žalobcovi v zmysle dokladov založených v spise po prvý krát predpísané poistné na nemocenské poistenia a dôchodkové zabezpečenie za sporné obdobie január, február a marec 2005 bolo žalobcovi doručené 25.4.2005. Konanie vo veci predpísania poistného na dané obdobia začalo doručením predmetného rozhodnutia žalobcovi, t.j. 25.4.2005. Z vyššie uvedených okolností vyplýva, že účinnosť daného úkonu sociálnej poisťovne nastala po uplynutí premlčacej lehoty stanovenej v § 24 ods. 1 príslušného zákona. Posledným dňom lehoty na predpísanie poistného za mesiac január 1995 bol teda deň 8. február 2005, posledným dňom lehoty na predpísanie poistného za február 2005 bol deň 8. marec 2005 a posledným dňom lehoty na predpísanie poistného za mesiac marec 1995 bol deň 8. apríl

2005. Žalobca sa v priebehu konania domáhal prihladenia na premľanie práva poisťovne na predpísanie poisťného. Žalovaná v rozpore s názorom súdu oprávnené námietky žalobcu neakceptovala.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie, v ktorom poukázala na to, že v danom prípade sa na konanie o predpísaní poisťného nevzťahuje Správny poriadok, a to ani subsidiárne, keďže konanie začalo po 31.12.2003. Hlavnou námietkou žalobcu v predmetnom konaní bolo premľanie práva Sociálnej poisťovne predpísať poisťné za mesiace január 1995 až marec 1995. Zákon NR SR č. 274/1994 Z.z. v § 24 ods. 1 ustanovuje, že právo Sociálnej poisťovne predpísať poisťné sa premľí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti. Uvedené ustanovenie hovorí o práve predpísať poisťné, preto podľa právneho názoru Sociálnej poisťovne nie je rozhodujúce kedy sa začalo konanie vo veci predpísania poisťného, ale kedy Sociálna poisťovňa úkon, na ktorý sa premľanie viaže, urobila. Premľanie ako objektívna právna skutočnosť spočívajúca v kvalifikovanom uplynutí času, s ktorým zákon spája určitý následok, spočíva v oslabení nároku na vykonanie práva z existujúceho právneho vzťahu. V tomto prípade ide o právo predpísať poisťné, ktoré vyplýva z poisťného vzťahu medzi Sociálnou poisťovňou a žalobcom.

Krajský súd vo svojom rozsudku rieši moment začatia konania. Bez ohľadu však na skutočnosť, či by v tomto prípade Sociálna poisťovňa postupovala podľa ustanovení správneho poriadku alebo nie, zákon NR SR č. 274/1994 Z.z. spája začiatok plynutia premľacej doby s právom predpísať poisťné, nie s momentom začatia správneho konania.

Poisťné za mesiace január 1995 bolo splatné 8. februára 1995, za mesiac február 1995 bolo splatné 8. marca 1995 a za mesiac marec 1995 bolo splatné 8. apríla 1995. Právo predpísať poisťné za tieto mesiace sa premľalo dňom 8. februára 2005, 8. marca 2005 a 8. apríla 2005. Sociálna poisťovňa predpísala uvedené poisťné 31. januára 2005, t.j. pred uplynutím premľacej doby za jednotlivé mesiace.

Pokiaľ krajský súd argumentuje, že len postupom uvedeným v napadnutom rozsudku možno zabezpečiť účinnú realizáciu procesných práv účastníka konania, je potrebné uviesť, že medzi vydaním rozhodnutia a jeho doručením je vždy určitý čas, počas ktorého môže dôjsť napríklad aj k uplynutiu premľacej doby. Sociálna poisťovňa svojim postupom nebráni účastníkovi konania, aby realizoval svoje procesné práva, ale len využíva svoje právo predpísať poisťné, ktoré sa premľuje za desať rokov odo dňa splatnosti poisťného. Ak sa účastník konania doručením rozhodnutia dozvie o svojom dlhu, napríklad o poisťnom, má právo podať odvolanie, a ak v čase predpísania poisťného bolo právo predpísať poisťné premľané, má právo vzniesť námietku premľania.

Žalovaná na základe uvedených dôvodov žiadala prvostupňový rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru v súlade so zásadami právneho štátu nie je možné, aby v prípade začatia konania z podnetu správneho orgánu, bolo konanie začaté dňom rozhodnutia, bez ohľadu na jeho oznámenie druhej strane, alebo bez naplnenia domnienky doručenia. Poukázal tiež na znenie § 185 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „odvolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu na základe odvolania, ktoré bolo podané subjektom na to oprávneným (§ 201 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), ktoré spĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný (§ 250ja ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p.). Najvyšší súd na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, pretože v tom nevidel rozpor s verejným záujmom, nepovažoval to za potrebné a dokazovanie nevykonával (§ 250ja ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd, ako súd odvolací po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Najvyšší súd preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 250ja

ods. 3 vetou druhou O.s.p.) rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil na mieste a v čase oznámenom na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke [www.supcourt.gov.sk](http://www.supcourt.gov.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd akceptuje odvolací dôvod žalovaného, pokiaľ namietal argumentáciu založenú na ustanovení § 18 ods. 2 Správneho poriadku, ktorý nie je v danom prípade možné aplikovať pre konanie o predpísaní poistného s poukazom na § 277 ods. 3 a § 172 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že právo predpísať poistné žalovaná v lehote danej § 24 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z. nevyužila, aj keď rozhodnutie o predpísaní poistného je datované 31.1.2005. Za obdobie od januára do marca (vzhľadom na splatnosť poistného najneskôr za mesiac marec do 8.4.1995) sa rozhodnutie o predpísaní poistného nedostalo do 8.4.2005 do dispozičnej sféry žalobcu. Podľa § 185 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. urobila žalovaná voči žalobcovi prvý úkon až 25.4.2005, a to dorúčením rozhodnutia a až uvedeným dňom možno považovať poistné za predpísané. Podľa názoru odvolacieho súdu samotné technické spracovanie a datovanie rozhodnutia o predpísaní poistného vo vnútri poisťovne je interným aktom poisťovne až dovtedy, kým sa nedostane do dispozičnej sféry povinného. Ustanovenie § 185 ods. 4 treba v súvislosti s predpísaním poistného vykladať tak, že poistné je predpísané vtedy, ak sa úkon poisťovne prezentovaný rozhodnutím dostal do dispozičnej sféry poisteného, t.j. dňom, keď je úkon voči nemu reálne vykonaný, v danom prípade dorúčením rozhodnutia. Zákonom stanovená doba na predpísanie poistného je dostatočne dlhá na to, aby aj určitý čas na riadne doručenie rozhodnutia mohol byť započítaný do plynutia lehoty na predpísanie poistného, ako súčasť ochrany procesných práv účastníka konania. V opačnom prípade by len administratívne vyhotovenie rozhodnutia zakladalo právo poisťovne na plnenie bez ohľadu na to, či voči účastníkovi konania bol vykonaný akýkoľvek úkon do doby, keď mohol účastník efektívne uplatniť námietku premĺčania práva na predpísanie poistného.

Odvolací súd však pripomína, že platenie poistného osobitne na starobné dôchodkové poistenie je nielen povinnosťou, ale aj právom poistenca, od ktorého sa odvodzuje právo na starobný dôchodok a jeho výšku. Námietka premĺčania môže mať pre poisteného negatívny účinok v čase posudzovania nároku na taký dôchodok.

Súd nepriznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania, keďže trovy právneho zastúpenia neboli vyčíslené a iné trovy žalobcovi nevznikli (§ 151 ods.1, 2 O.s.p.).

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.